

SZCZEGÓŁOWE ZASADY OCENIANIA Z **GEOGRAFII** W KLASACH V-VIII

I. Liczba ocen i częstotliwość oceniania.

Do wystawienia oceny klasyfikacyjnej na I okres i oceny końcoworocznej uczeń powinien uzyskać oceny za:

Formy aktywności ucznia	Klasa V		Klasa VI		Klasa VII		Klasa VIII	
okresy	1h	1h	1h	1h	2h	2h	1h	1h
Sprawdzian /S	1	1	1	1	1	1	-	-
Kartkówka /K	1	1	1	-	2	-	1	1
Karta pracy /KP	1	-	1	1	1 (OK)	2+1 (OK)	2	2+ 1 (OK)
Projekt /P	-	1	-	1	-	1*	1 (OK)	-
Razem	3	3	3	3	3	3/4*	3	3

* ocena z projektu dla chętnych

W każdym okresie niektóre prace uczniów będą podlegały ocenianiu kształtującemu (OK).

II. Sprawdzanie osiągnięć uczniów – wymagania.

KLASA V - okres 1 (1 godz. tygodniowo)

Lp.	Sposób sprawdzania / zapis w dzienniku	Sprawdzane wiadomości i umiejętności Uczeń:
1.	Sprawdzian nr 1 - „Mapa Polski” / S1	- zna kierunki geograficzne, elementy mapy, barwy stosowane na mapach hipsometrycznych; - przyporządkowuje pojęcia do ich definicji: skala, mapa, poziomice, depresja, nizina, wyżyna, góra; - odczytuje wysokość bezwzględną obiektów na mapie poziomkowej i oblicza wysokości względne, podaje formy terenu (pagórek, wzgórze, góra, kotlina, dolina);
2.	Kartkówka nr 1 - „Skala” / K1	- wyjaśnia pojęcie skala, wymienia rodzaje skali; - przedstawia podane skale liczbowe w postaci skali mianowanych i podziałek liniowych; - oblicza odległości rzeczywiste na podstawie odległości na mapie i jej skali;
3.	Karta pracy nr 1 - „Krajobrazy Polski cz.1” / KP1	- wskazuje na mapie położenie krain geograficznych Polski (Pobrzeże Słowińskie, Pojezierze Mazurskie) oraz wymienia i rozpoznaje na ilustracjach obiekty dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego tych krain; - wymienia największe jeziora Polski; - lokalizuje na mapie: Słowiński Park Narodowy, zna symbol parku oraz jego charakterystyczne cechy;

KLASA V - okres 2 (1 godzina tygodniowo)

Lp.	Sposób sprawdzania / zapis w dzienniku	Sprawdzane wiadomości i umiejętności Uczeń:
1.	Sprawdzian nr 1 - ”Krajobrazy Polski cz.2” / S1	- wskazuje na mapie położenie krain geograficznych Polski (Nizina Mazowiecka i Warszawa, Wyżyna Śląska, Wyżyna Lubelska, Wyżyna Krakowsko-Częstochowska, Tatry) oraz wymienia i rozpoznaje na ilustracjach obiekty dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego tych krain; - lokalizuje na mapie: Kampinoski Park Narodowy, Ojcowski Park Narodowy, Tatrzański Park Narodowy; zna symbole podanych parków narodowych oraz ich charakterystyczne cechy; - przedstawia pozytywne i negatywne zmiany w krajobrazie Wyżyny Śląskiej i Tatr powstałe w wyniku działalności człowieka; - opisuje piętność roślinną w Tatrach;
2.	Kartkówka nr 1 – „Łądy i oceany. Pogoda a klimat.” /K1	- wskazuje na globusie lub mapie: bieguny, równoleżniki (w tym równik, zwrotniki i koła podbiegunowe), południki (w tym południk zerowy i 180°), półkule, główne kierunki geograficzne; - nazywa i wskazuje na mapie kontynenty i oceany; - odczytuje informacje z klimatogramu;
3.	Projekt międzyprzedmiotowy nr 1 “Krajobrazy świata” /P1	- pracuje w grupie nad opracowaniem tematu – charakterystyka wybranego krajobrazu: wilgotny las równikowy, las strefy umiarkowanej, sawanna, step, pustynia gorąca, pustynia lodowa, krajobraz śródziemnomorski, tajga, tundra, krajobraz wysokogórski Himalajów; - prezentuje efekty pracy grupy na forum klasy;

KLASA VI - okres 1 (1 godzina tygodniowo)

Lp.	Sposób sprawdzania / zapis w dzienniku	Sprawdzane wiadomości i umiejętności Uczeń:
1.	Kartkówka nr 1 – „Współrzędne geograficzne” /K1	- wskazuje na mapie: równoleżniki (w tym równik, zwrotniki i koła podbiegunowe) oraz południki (w tym południk zerowy i 180°), półkule: N, S, W, E; - odczytuje szerokość i długość geograficzną punktów na mapie oraz zaznacza na siatce kartograficznej punkty o podanych współrzędnych;
2.	Sprawdzian nr 1 – „Ruchy Ziemi i ich następstwa” /S1	- zna i nazywa ruchy Ziemi (obrotowy, obiegowy) i ich następstwa; - wymienia i wskazuje na mapie strefy oświetlenia Ziemi, strefy klimatyczne i krajobrazowe; - odczytuje i analizuje dane z map, tekstu popularnonaukowego, tabeli i wykresu;
3.	Karta pracy nr 1- praca grupowa- “Wulkany i trzęsienia ziemi na Islandii”/ KP1	- na przykładzie Islandii, określa związek między położeniem na granicy płyt litosfery a występowaniem wulkanów i trzęsień Ziemi; - potrafi współpracować w zespole podczas wyszukiwania i selekcjonowania informacji;

KLASA VI - okres 2 (1 godzina tygodniowo)

Lp.	Sposób sprawdzania / zapis w dzienniku	Sprawdzane wiadomości i umiejętności Uczeń:
1.	Karta pracy nr 1- „Mapa Europy”/ KP1	- przy pomocy atlasu lokalizuje na mapie konturowej Europy wybrane obiekty geograficzne; - charakteryzuje położenie, przebieg granic oraz linii brzegowej Europy na podstawie mapy ogólnogeograficznej;

2.	Sprawdzian nr 1 – „Środowisko przyrodnicze i ludność Europy” /S1	- omawia położenie Europy i przebieg jej granic na podstawie mapy ogólnogeograficznej Europy; - analizuje strukturę ludności Europy na podstawie przykładowej piramidy wieku i płci; - podaje przyczyny i skutki starzenia się społeczeństw w Europie; - wskazuje konsekwencje migracji ludności na obszarze Europy oraz wymienia kraje imigracyjne i emigracyjne w Europie;
3.	Projekt międzyprzedmiotowy nr 1 – „Planujemy wycieczkę po wybranym europejskim kraju”/P1	- planuje wycieczkę po europejskim kraju z uwzględnieniem walorów przyrodniczych i kulturowych oraz infrastruktury turystycznej; - wymienia kręgowce żyjące na obszarze wybranego kraju i wskazuje charakterystyczne cechy ich budowy;

KLASA VII - okres 1 (2 godziny tygodniowo)

Lp.	Sposób sprawdzania / zapis w dzienniku	Sprawdzane wiadomości i umiejętności Uczeń:
1.	Karta pracy nr 1- „Rejs dookoła świata” / KP1/OK (ocena kształtująca)	- zna kierunki geograficzne; - odczytuje szerokość i długość geograficzną wybranych obiektów; - korzystając z atlasu geograficznego lokalizuje wybrane obiekty na podstawie ich współrzędnych geograficznych;
2.	Kartkówka nr 1 - „Środowisko przyrodnicze Polski” / K1	- określa położenie Polski; - wskazuje na mapie pasy rzeźby terenu Polski; - wskazuje na mapie główne rodzaje surowców mineralnych Polski oraz zna ich znaczenie gospodarcze;
3.	Sprawdzian nr 1 - “Środowisko przyrodnicze Polski” / S1	- omawia główne czynniki kształtujące klimat Polski; - opisuje typ i cechy klimatu Polski; - charakteryzuje środowisko przyrodnicze Morza Bałtyckiego oraz przyczyny degradacji jego wód; - lokalizuje na mapie konturowej Wisłę i Odrę, opisuje ich walory przyrodnicze i charakteryzuje systemy rzeczne;
4.	Kartkówka nr 2- „Województwa i ich stolice”/ K2	- wskazuje na mapie Polski województwa i ich stolice;

KLASA VII - okres 2 (2 godziny tygodniowo)

Lp.	Sposób sprawdzania / zapis w dzienniku	Sprawdzane wiadomości i umiejętności Uczeń:
1.	Sprawdzian nr 1 - „Ludność i urbanizacja w Polsce” /S1	- charakteryzuje gęstość zaludnienia na obszarze Polski; - analizuje zmiany liczby ludności Polski, piramidę płci i wieku ludności Polski; - porównuje zmiany w przyroście naturalnym i rzeczywistym w Polsce i krajach Europy; - wymienia przyczyny i skutki migracji zagranicznych w Polsce; - analizuje rozmieszczenie i wielkość miast w Polsce i przyczyny rozwoju największych polskich miast;
2.	Karta pracy nr 1 - „Rolnictwo i przemysł Polski” /KP1/OK (ocena kształtująca)	- charakteryzuje warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa Polski; - na podstawie mapy odczytuje zróżnicowanie głównych upraw i chowu zwierząt, podaje ich znaczenie gospodarcze; - charakteryzuje zmiany struktury przemysłu Polski; - podaje przykłady różnych rodzajów usług;

		- zna rodzaje komunikacji i ich rolę w gospodarce; - charakteryzuje na przykładach walory turystyczne Polski;
3.	Karta pracy nr 2 - „Lokalizacja obiektów na mapie Polski”/ KP2	- przy pomocy atlasu lokalizuje na mapie konturowej Polski wybrane obiekty geograficzne; - wymienia formy ochrony przyrody w Polsce, wskazuje na mapie parki narodowe, zna ich główne atrakcje;
4.	Karta pracy nr 3/ “Obliczanie wskaźników demograficznych”/ KP3	- oblicza na podstawie podanych danych: gęstość zaludnienia, przyrost naturalny, saldo migracji, przyrost rzeczywisty;
5*.	Projekt międzyprzedmiotowy nr 1 “Energia a klimat” /P1	Uczniowie: - losują jedno z alternatywnych źródeł energii; - pracują w grupach nad opracowaniem tematu; - prezentują osiągnięcia na forum klasy;

KLASA VIII – okres 1 (1 godzina tygodniowo)

Lp	Sposób sprawdzania / zapis w dzienniku	Sprawdzane wiadomości i umiejętności Uczeń:
1.	Karta pracy nr 1 - „Azja-lokalizacja obiektów na mapie”/ KP1	- lokalizuje na mapie konturowej obiekty: Oceany: Atlantycki, Spokojny, Indyjski; Morza: Arabskie, Południowochińskie, Wschodniocińskie, Żółte, Japońskie, Ochockie, Beringa, Karskie, Martwe; Zatoki: Perska, Bengalska; Cieśniny: Ormuz, Malakka, Beringa; Wyspy: Cejlon, Sumatra, Jawa, Borneo, Filipiny, Tajwan, Honsiu, Hokkaido; Półwyspy: Arabski, Indyjski, Malajski, Indochiński, Koreański, Kamczatka, Czukocki, Tajmyr; Jeziora: Morze Kaspiskie, Aralskie, Bajkał, Bałchasz; Rzeki: Ganges, Huang-he, Jangcy; Góry: Himalaje, Kaukaz; - zaznacza na mapie Azji punkt o podanych współrzędnych geograficznych;
2.	Kartkówka nr 1 - „Azja” /K1	- podaje przykłady wielkich geograficznych kontrastów Azji; - zna pacyficzny „pierścień ognia” oraz przyczyny i skutki wybuchów wulkanów, trzęsień ziemi, tsunami i tajfunów na przykładzie Japonii; - wymienia cechy klimatu monsunowego i zna jego wpływ na rolnictwo w Azji Południowo-Wschodniej; - zna stolice omawianych krajów (Japonii, Chin i Indii);
3.	Karta pracy nr 2 - „Bliski Wschód”/ KP2	- charakteryzuje region Bliskiego Wschodu pod względem cech kulturowych oraz zasobów ropy naftowej i poziomu rozwoju gospodarczego; - zna Bliski Wschód – kulturę regionu, bogactwo ropy naftowej, przyczyny i skutki konfliktów zbrojnych;
4.	Projekt interdyscyplinarny nr 1 - „Efekt Matyldy” - opowieści o niezwykłych kobietach, które zmieniały świat – projekt z użyciem teatrzyku kamishibai.	Uczniowie: - wybierają kobietę – naukowczynię, której dokonania będą przedstawiać; - pracują w grupach nad opracowaniem tematu – przygotowują kartę do teatrzyku kamishibai; - prezentują osiągnięcia na forum klasy;

	/P1/OK (ocena kształtująca)	
--	-----------------------------	--

KLASA VIII – okres 2 (1 godzina tygodniowo)

Lp.	Sposób sprawdzania / zapis w dzienniku	Sprawdzane wiadomości i umiejętności Uczeń:
1.	Karta pracy nr 1- „Afryka- lokalizacja obiektów na mapie” /KP1	-lokalizuje na mapie konturowej obiekty: Oceany: Atlantycki, Indyjski; Morza: Śródziemne, Czerwone; Zatoki: Gwinejska; Cieśniny: Gibraltarska; Wyspy: Madagaskar; Półwyspy: Somalijski; Jeziora: Wiktorii, Czad, Tanganika; Rzeki: Nil, Kongo, Niger; Pustynie: Sahara; Kotliny: Czadu, Kalahari, Konga; Góry: Atlas, Smocze, Przylądkowe, Kilimandżaro; Niziny: Senegal; Wyżyny: Abisyńska, Somalijska, Wschodnio-Afrykańska; -zaznacza na mapie Afryki punkt o podanych współrzędnych geograficznych;
2.	Kartkówka nr 1 – „Afryka-wybrane problemy i regiony geograficzne. / K1	- zna cechy położenia Afryki i jego wpływ na cyrkulację powietrza i rozmieszczenie opadów atmosferycznych; - podaje przyczyny pustynnienia w strefie Sahelu; - określa związki między walorami przyrodniczymi i kulturowymi a rozwojem turystyki w wybranym kraju afrykańskim; - na podstawie tekstów źródłowych podaje przyczyny i skutki niedożywienia ludności Afryki; - zna stolice omawianych krajów (Kenii i Etiopii);
3.	Karta pracy nr 2 – „Lokalizacja obiektów na mapie Ameryki” /KP2	- lokalizuje na mapie konturowej obiekty: Oceany: Spokojny, Atlantycki; Morza: Karaibskie; Zatoki i kanały: Meksykańska, Hudsona, Panamski; Cieśniny: Beringa; Wyspy: Grenlandia, Kuba, Haiti, Nowa Funlandia; Półwyspy: Floryda, Labrador, Alaska, Kalifornijski; Jeziora: Górne, Michigan, Titicaca; Wodospad Niagara; Rzeki: Missisipi, Missouri, Kolorado, Orinoko, Amazonka; Góry: Andy, Kordyliery, Apallachy, Skaliste Niziny: Amazonki, La Platy, Zatokowa; Wyżyny: Brazylijska, Wielkie Równiny; - zaznacza na mapie Ameryki punkty o podanych współrzędnych geograficznych;
4.	Karta pracy nr 3 - „Ameryka Północna i Południowa - wybrane problemy i regiony geograficzne.” /KP3/OK (ocena kształtująca)	- zna cechy ukształtowania powierzchni Ameryki Północnej i Południowej na podstawie map; - omawia skutki występowania tornad i cyklonów tropikalnych w Ameryce Północnej; - podaje przyczyny i skutki wylesiania Amazonii;

		- określa cechy megalopolis w Am. Północnej oraz przyczyny powstawania slamsów w Am. Południowej; - na przykładzie Doliny Krzemowej wyjaśnia przyczyny rozwoju technopolii; - zna stolice i największe miasta omawianych krajów (Kanady, USA);
--	--	--

Dostosowanie wymagań dla uczniów z Ukrainy ze względu na brak płynności w mowie i piśmie w języku polskim:

- indywidualizacja metod pracy na lekcji;
- powolne stopniowanie trudności, formułowanie krótkich i prostych poleceń;
- wykorzystywanie różnorodnych pomocy dydaktycznych (wizualnych);
- opisowe ocenianie błędów w pisowni z udzielaniem wskazówek do sposobu ich poprawienia, nieomawianie błędów wobec całej klasy;
- indywidualizacja tempa pracy (dawać czas do namysłu, umożliwiać dokończenia zadania);
- pozwalanie na wykonywanie prac na komputerze
- wydawanie jasno sprecyzowanych poleceń (na raz tylko jedno polecenie);
- wzmacnianie wszystkich przejawów pożądanego zachowania, wykorzystywanie mocnych stron rozwoju dziecka, koncentrowanie się na atutach;

Opracowanie:

Iwona Olszak-Binieć i Agata Twardziak-Jazienicka